

16/1999

SOPIMUS SUOMEN TASAVALLAN HALLITUKSEN JA ALBANIAN TASAVALLAN HALLITUKSEN VÄLILLÄ SIJOITUSTEN EDISTÄMISESTÄ JA SUOJAAMISESTA

Suomen tasavallan hallitus ja Albanian tasavallan hallitus, jäljempänä sopimusvaltiot, jotka

haluavat tehostaa taloudellista yhteistyötä molempien maiden yhteiseksi hyödyksi ja luoda oikeudenmukaiset ja tasapuoliset edellytykset sopimusvaltion sijoittajien sijoituksille toisen sopimusvaltion alueella, ja jotka

tunnustavat, että sijoitusten edistäminen ja suojaaminen tukee näiden sopimusvaltioiden välisten taloudellisten suhteiden laajentumista sekä lisää liiketoiminnallista aloitteellisuutta,

ovat sopineet seuraavasta:

1 artikla

Määritelmät

Tässä sopimuksessa

1. "Sijoitus" tarkoittaa kaikenlaista varallisuutta, jonka sopimusvaltion sijoittaja on luonut tai hankkinut toisen sopimusvaltion (isäntävaltion) alueella isäntävaltion lakien ja määräysten mukaisesti, ja siihen kuuluu erityisesti joskaan ei yksinomaan:

- a) irtain ja kiinteä omaisuus sekä omistusoikeudet kuten kiinnitykset, pantti- ja pidätys oikeudet sekä leasing-sopimuksella vuokrattu omaisuus,
- b) yhtiöiden osakkeet ja muu osallisuus niihin,
- c) lainat, rahalliset vaatteet tai oikeudet suorituksiin, joilla on taloudellista arvoa ja jotka liittyvät sijoitukseen,
- d) oikeudet henkiseen tai teolliseen omaisuuteen mukaan lukien patentit, tekijänoikeudet, teolliset mallioikeudet, toiminimet, tietotaito ja goodwill-arvo, sekä
- e) lakiin tai sopimukseen perustuvat oikeudet, mukaan lukien luonnonvarojen etsintää, jalostamista, louhintaa ja hyödyntämistä koskevat toimiluvat.

2. Varallisuuden sijoittamisen muodon muuttuminen ei vaikuta sen luonteeseen sijoituksena.

3. "Tuotto" tarkoittaa sijoituksen tuottamia rahamääriä, mukaan lukien voitto, korko, pääomatuotot, osingot, rojalit tai muut juoksevat tulot.

4. "Sijoittaja" tarkoittaa:

- a) luonnollista henkilöä, joka on jommankumman sopimusvaltion kansalainen sen lakien ja määräysten mukaisesti, ja
- b) oikeushenkilöä, kuten yhtiötä tai muuta organisaatiota, joka on perustettu sopimusvaltion lakien ja määräysten mukaisesti ja jonka toimipaikka on mainitun sopimusvaltion alueella.

5. "Alue" tarkoittaa maa-aluetta, mannerjalustaa ja aluevesiä, mukaan lukien merenpohja ja maapohja, jolla sopimusvaltio harjoittaa kansainvälisen oikeuden mukaisesti täysivaltaisia oikeuksiaan ja toimivaltaansa.

2 artikla

Sijoitusten edistäminen ja suojaaminen

1. Sopimusvaltiot edistävät omalla alueellaan toisen sopimusvaltion sijoittajien sijoituksia ja sallivat tällaiset sijoitukset omien lakiansa ja määräystensä mukaisesti.
2. Sopimusvaltion sijoittajien sijoitusten on saatava isäntävaltion alueella aina täysi suoja ja turvallisuus. Isäntävaltio ei millään kohtuuttomilla tai syrjivillä toimenpiteillä saa haitata toisen sopimusvaltion sijoittajien sijoitusten hoitoa, ylläpitoa, käyttöä, hyödyntämistä tai niistä määräämistä.

3 artikla

Sijoitusten kohtelu

1. Isäntävaltio myöntää toisen sopimusvaltion sijoittajien sijoituksille kohtelun, joka ei ole epäedullisempi kuin sen omien sijoittajien tai jonkun kolmannen valtion sijoittajien sijoituksille myönnettävä kohtelu, sen mukaan mikä on sijoittajalle edullisinta.
2. Isäntävaltio myöntää omalla alueellaan toisen sopimusvaltion sijoittajille niiden sijoitusten hoitamisen, ylläpidon, käytön, hyödyntämisen tai määräämisen osalta oikeudenmukaisen ja tasapuolisen kohtelun, joka ei missään tapauksessa saa olla epäedullisempi kuin kohtelu, jonka se myöntää omille sijoittajilleen tai jonkin kolmannen valtion sijoittajille, sen mukaan mikä on sijoittajalle edullisinta.

4 artikla

Poikkeukset

Tämän sopimuksen määräykset koskien kohtelun myöntämistä, joka ei ole epäedullisempi kuin jommankumman sopimusvaltion tai jonkin kolmannen valtion sijoittajille myönnetään, eivät velvoita isäntävaltiota ulottamaan toisen sopimusvaltion sijoittajiin etua kohtelusta, etuisuuksista tai etuoikeuksista, jotka johtuvat:

- a) jostakin alueellisesta taloudellisesta järjestöstä tai tulliliitosta, jonka jäsen isäntävaltio on tai jonka jäsen siitä voi tulla, tai
- b) jostakin kansainvälisestä järjestelystä, joka liittyy kokonaan tai osittain verotukseen, tai
- c) monenvälisestä yleissopimuksesta tai sopimuksesta, joka liittyy sijoituksiin.

5 artikla

Pakkolunastus

1. Sopimusvaltion sijoittajien sijoituksia isäntävaltion alueella ei saa kansallistaa tai pakkolunastaa eikä niihin saa kohdistaa pakkolunastusta vastaavia toimenpiteitä, jollei toimenpiteisiin ryhdytä yleisen edun vuoksi, noudattaen syrjimättömyyttä ja asianmukaisia lain menettelyjä, edellyttäen välitöntä, riittävää ja tosiasiallista korvausta sekä toimien isäntävaltion kansallisen lain määräysten mukaisesti.
2. Tämä korvaus vastaa määrältään pakkolunastetun sijoituksen oikeudenmukaista markkina-arvoa juuri ennen pakkolunastuspäivää tai ennen kuin odotettavissa oleva pakkolunastus tuli yleiseen tietoon, sen mukaan kumpi oli aikaisempi.
3. Oikeudenmukainen markkina-arvo lasketaan vapaasti vaihdettavassa valuutassa tämän artiklan 2 kohdassa tarkoitetulla hetkellä markkinoilla voimassa olevan vaihtokurssin mukaan. Korvauksen tulee olla tehokkaasti realisoitavissa ja se tulee maksaa viipymättä. Mikäli varsinainen maksu viivästyy, korvauksen tulee sisältää myös korko, joka vastaa yleisesti sovellettavaa kansainvälistä kaupallista korkokantaa ja kattaa ajan pakkolunastuspäivästä maksupäivään.

6 artikla

Menetysten korvaaminen

Sopimusvaltion sijoittaja, jonka sijoituksille aiheutuu menetyksiä isäntävaltion alueella sodan, aseellisen selkkauksen, yhteiskunnallisten levottomuuksien tai vastaavien tapahtumien takia, on oikeutettu saamaan isäntävaltiolta ennalleen palauttamisen, vahingonkorvauksen, hyvityksen tai muun sijoitusta koskevan

järjestelyn osalta kohtelun, joka vastaa isäntävaltion kolmannen valtion sijoittajalle myöntämää edullisinta kohtelua.

7 artikla

Maksujen siirto

1. Isäntävaltio takaa tässä sopimuksessa tarkoitetuille sijoituksille maksujen rajoittamattomat siirrot alueelleen ja alueeltaan. Tähän siirtovapauteen kuuluu erityisesti, muuta ei yksinomaan:

- a) alkuperäinen pääoma sekä lisäpääoma sijoituksen ylläpitämistä ja kehittämistä varten,
- b) sijoituksen osittaisesta tai täydellisestä lopettamisesta syntyneet tulot,
- c) tuotot, korot, osingot ja muut juoksevat tulot,
- d) varat, jotka liittyvät lainasopimuksen takaisinmaksuun,
- e) rojalit ja muut maksut,
- f) ulkomailta palkatun henkilöstön ansiot,
- g) riidan ratkaisusta johtuvat maksut ja
- h) tämän sopimuksen 5 ja 6 artikloissa tarkoitetut korvaukset.

2. Tämän artiklan 1 kohdassa tarkoitetut siirrot suoritetaan viipymättä ja vapaasti vaihdettavassa valuutassa siirtopäivänä markkinoilla käteiskaupassa siirrettävän valuutan osalta voimassa olevaan vaihtokurssiin.

8 artikla

Sijaantulo

Jos sopimuspuoli tai sen nimittämä elin suorittaa maksun vakuuden tai takauksen nojalla, jonka se on myöntänyt toisen sopimusvaltion alueella olevalle sijoitukselle, isäntävaltio tunnustaa kaikkien tästä sijoituksesta johtuvien oikeuksien ja vaatimusten siirtymisen ensinmainitulle sopimusvaltiolle ja tunnustaa, että sopimusvaltio tai sen nimittämä elin on oikeutettu harjoittamaan näitä oikeuksia ja toimeenpanemaan nämä vaatimukset samassa laajuudessa kuin alkuperäinen sijoittaja.

9 artikla

Sijoittajan ja sopimusvaltion väliset riidat

1. Sopimusvaltion sijoittajan ja isäntävaltion väliset riidat, jotka koskevat tässä sopimuksessa tarkoitettua sijoitusta, tulee ratkaista sovinnollisesti.

2. Mikäli riitaa ei ole näin ratkaistu kolmen kuukauden kuluessa siitä päivästä lukien, jona jompikumpi riidan osapuoli pyysi sovinnollista ratkaisua, sijoittaja on oikeutettu alistamaan riidan joko isäntävaltion toimivaltaiselle tuomioistuimelle tai kansainväliseen välimiesmenettelyyn. Jälkimmäisessä tapauksessa sijoittaja voi valita, alistetaanko riita:

- a) sijoituksia koskevien riitaisuuksien kansainväliselle ratkaisukeskukselle (ICSID), joka on perustettu Washingtonissa 18. päivänä maaliskuuta 1965 allekirjoitettavaksi avatulla yleissopimuksella valtioiden ja toisten valtioiden kansalaisten välisten sijoituksia koskevien riitaisuuksien ratkaisemisesta, vai
- b) väliaikaiselle välimiesoikeudelle, joka asetetaan Yhdistyneiden Kansakuntien kansainvälisen kauppaoikeuden komitean (UNCITRAL) välimiesmenettelysääntöjen mukaisesti, elleivät riidan osapuolet toisin sovi.

3. Sijoittaja, joka on alistanut riidan kansalliseen tuomiovaltaan, voi kuitenkin turvautua johonkin tämän artiklan 2 kohdassa mainituista välimiesoikeuksista, jos sijoittaja, ennen kuin kansallinen tuomioistuin on antanut päätöksensä asiassa, ilmoittaa luopuvansa asian käsittelystä kansallisessa oikeudenkäynnissä.

4. Päätös on riidan osapuolten osalta lopullinen ja se pannaan täytäntöön kansallisen lain mukaisesti.

10 artikla

Sopimusvaltioiden väliset riidat

1. Sopimusvaltioiden väliset riidat tämän sopimuksen tulkinnasta ja soveltamisesta tulisi ratkaista neuvotteluteitse.
2. Mikäli riitaa ei ole saatu ratkaistuksi kuuden kuukauden kuluessa siitä päivästä lukien, jolloin neuvotteluja pyydettiin, riita alistetaan jommankumman sopimusvaltion pyynnöstä välimiesoikeudelle.
3. Välimiesoikeus muodostetaan jokaista tapausta varten erikseen ja kumpikin sopimusvaltio nimittää yhden jäsenen. Nämä kaksi jäsentä sopivat sitten kolmannen valtion kansalaisesta, jonka sopimusvaltiot nimittävät puheenjohtajakseen. Jäsenet tulee nimittää kolmen kuukauden kuluessa ja puheenjohtaja viiden kuukauden kuluessa tämän artiklan 2 kohdan mukaisen pyynnön sisältämästä kirjallisesta ilmoituksesta.
4. Mikäli tämän artiklan 3 kohdassa tarkoitettuja määräaikoja ei ole noudatettu, jompikumpi sopimusvaltio voi muun asianmukaisen järjestelyn puuttuessa pyytää Kansainvälisen tuomioistuimen presidenttiä suorittamaan tarvittavat nimitykset. Mikäli presidentti on jommankumman osapuolen kansalainen tai muutoin estynyt hoitamasta tehtävää, nimitykset suorittaa tämän virkaiältään vanhin sijainen.
5. Jolleivät sopimusvaltiot toisin sovi, välimiestuomioistuin päättää omista menettelytavoistaan ja tekee päätökset äänten enemmistöllä ottaen huomioon kansainvälisen oikeuden yleiset periaatteet. Kumpikin sopimusvaltio vastaa oman jäsenensä kustannuksista ja omasta edustuksestaan välimiesmenettelyssä; sopimusvaltiot vastaavat puheenjohtajan kuluista ja muista kustannuksista yhtä suurin osuuksin, jos välimiesoikeus ei toisin päättä. Välimiesoikeuden päätökset ja tuomiot ovat lopullisia ja kumpaakin sopimusvaltiota sitovia.

11 artikla

Sopimuksen soveltaminen

1. Tämä sopimus ei millään tavoin rajoita niitä oikeuksia ja etuja, joista toisen sopimusvaltion sijoittaja tämän sopimuksen lisäksi nauttii isäntävaltion alueella kansallisen tai kansainvälisen oikeuden nojalla.
2. Tätä sopimusta sovelletaan kaikkiin sijoituksiin, jotka on tehty joko ennen sopimuksen voimaantuloa tai sen jälkeen, mutta sopimusta ei sovelleta mihinkään vaateisiin, jotka on selvitetty ennen sopimuksen voimaantuloa.

12 artikla

Loppumääräykset

1. Tämä sopimus tulee voimaan kolmantenakymmenentenä päivänä siitä päivästä lukien, jolloin sopimusvaltioiden hallitukset ovat ilmoittaneet toisilleen, että niiden perustuslailliset edellytykset sopimuksen voimaantulolle on täytetty.
2. Tämä sopimus on voimassa kaksikymmentä vuotta. Sen jälkeen se on voimassa kaksitoista kuukautta siitä päivästä lukien, jolloin jompikumpi sopimusvaltio on kirjallisesti ilmoittanut toiselle sopimusvaltiolle päätöksestään irtisanoa tämä sopimus.
3. Niiden sijoitusten osalta, jotka on tehty ennen tämän sopimuksen irtisanomisilmoituksen voimaantuloa, 1-11 artiklojen määräykset pysyvät voimassa edelleen kahdenkymmenen vuoden ajan tästä päivämäärästä.

Tehty Helsingissä 24 päivänä kesäkuuta 1997 kahtena suomen-, albanian- ja englanninkielisenä alkuperäiskappaleena kaikkien tekstien ollessa yhtä todistusvoimaiset. Tulkintaeroavaisuuksissa englanninkielinen teksti on ratkaiseva.

[Finlex](#) > [Valtiosopimukset](#) > [Valtiosopimukset](#) > [1999](#) > [16/1999](#) > Sopimus tms.

Finlex® on oikeusministeriön omistama oikeudellisen aineiston julkinen ja maksuton Internet-palvelu.

Finlexin sisällön tuottaa ja sitä ylläpitää Edita Publishing Oy. Oikeusministeriö tai Edita eivät vastaa tietokantojen sisällössä mahdollisesti esiintyvistä virheistä, niiden käytöstä käyttäjälle aiheutuvista välittömistä tai välillisistä vahingoista tai Internet-tietoverkossa esiintyvistä käyttökatkoista tai muista häiriöistä.